

Projev předsedkyně Evropského parlamentu Roberta Metsolové na zasedání Evropské rady
15. prosince 2022

V Bruselu prožíváme těžký týden. Podle informací belgických orgánů existuje vážné podezření, že určité osoby byly napojené na autokratické vlády a snažily se korupcí a úplatky získat vliv na naše rozhodování.

Spolupracujeme s belgickými orgány, kterým jsem velmi vděčná. Záměrem bylo rozvrátit naše postupy. Dokázali jsme tomu zabránit. Podezřelé osoby byly zatčeny, vyslechnuty a obviněny – tak je to správně.

Musím však zároveň přiznat, že i když se budeme snažit o důraznější odrazující opatření a větší transparentnost, vždy budou existovat lidé, kterým peníze budou stát za to, aby podstupovali takové riziko. Je zásadně důležité, aby tito lidé pochopili, že budou dopadeni, že jejich jednání bude mít následky, že naše útvary pracují dobře a že zákon bude uplatněn beze zbytku.

Tak funguje právní stát. Taková je naše reakce a takto znovu vybudujeme důvěru.

Jak víme, důvěra se buduje mnoho let, ale stačí několik okamžiků, aby byla zničena. A právě otázka důvěry mě přivádí zpět k diskusi o přistoupení Rumunska a Bulharska k schengenskému prostoru.

Bylo velkým zklamáním, že Rada minulý týden opět zmařila naděje milionů Evropanů, když rozhodla, že přistoupení těchto dvou zemí znovu odloží.

Rumunsko a Bulharsko jsou povinny plně provádět schengenské *acquis* a jedinou výjimkou je právě zrušení kontrol na vnitřních hranicích. Stejně jako ostatní členské státy schengenského prostoru nesou tyto země plnou odpovědnost za bezpečnost a stabilitu vnějších schengenských hranic, ale výhod schengenského prostoru využívat nemohou.

Bulharsko a Rumunsko úspěšně prošly schengenskými hodnotícími procesy v roce 2011. Bylo to před více než 11 lety.

To je příliš dlouho. Nyní je historický okamžik, kdy můžeme tento stav napravit – máme-li to udělat, udělejme to nyní.

Klaus Iohannis jednou mluvil o hranicích, které budujeme v myslích lidí a jejichž odstranění trvá mnohem déle. Měl pravdu. Jsme hrdí na to, že Unie ve své historii bořila zdi a spojovala lidi. Můžeme to udělat znovu, budeme-li mít odvahu přijímat politická rozhodnutí, která budou příspěvkem naší generace k budování Evropy.

Můžeme dosáhnout pozitivní změny i ve stále složitější době. Již téměř 300 dní zuří válka na Ukrajině, lidé se vyrovnávají s rostoucí inflací a nestabilními cenami energie, mnohá odvětví jen těžko přežívají a citelně se prodražuje provoz domácností.

Chceme-li tyto sociální a ekonomické problémy odstranit, musíme opět dosáhnout růstu a zaměřit se na konkurenceschopnost Evropy a naši úlohu globálního hráče.

To platí i pro naše transatlantické vztahy. V USA byl přijat zákon o snížení inflace, který se na jedné straně snaží sladit požadavky transformace energetiky a energetické bezpečnosti, ale na

druhé straně je známkou plíživého protekcionismu. Otevřeně diskriminuje elektrická vozidla vyráběná v EU a komplikuje transatlantickou spolupráci v oblasti kritických nerostných surovin a výroby baterií.

Doufám, že nedojde k obchodním sporům a že tento protekcionistický zákon naopak povede ke vzniku platformy, díky níž zůstanou Spojené státy a Evropská unie v čele úsilí v oblasti klimatu a energetické bezpečnosti a která bude základem pro spolupráci při definování společných norem. Bojovat proti změně klimatu bychom měli společně, a nikoli na úkor průmyslové základny druhé strany.

EU by se měla snažit získat celosvětovou konkurenční výhodu dodržováním svých demokratických hodnot a prosazováním svého programu v oblasti klimatu. Měli bychom i nadále trvat na tom, že naše metody mohou fungovat.

Pozitivní signály ze třetího ministerského zasedání Rady pro obchod a technologie jsou pro mě povzbuzením. Podařilo se nám posunout diskusi kupředu. Potřebujeme, aby diskriminační ustanovení byla řešena v co nejširším rozsahu.

To platí například pro elektrická vozidla. Nyní musíme tuto dynamiku udržet. Právě k tomu byla zřízena pracovní skupina na vysoké úrovni pro zákon o snížení inflace. Nemáme mnoho času.

Požadujeme férovost, nic víc. I EU dotuje své výrobce elektromobilů, ale nediskriminuje výrobce odjinud. Na oplátku očekáváme totéž od USA.

EU nesmí dopustit, abychom se dostali na šikmou plochu protekcionistického závodu ke dnu.

Musíme urychlit veřejné investice v Evropě, které mohou ve střednědobém horizontu vést ke skutečně evropským řešením. Musíme však mít rovné podmínky na jednotném trhu i v celosvětovém měřítku. Naše Zelená dohoda pro Evropu musí být strategií růstu.

Růst podniků také reforma našeho trhu s energií. Musíme ho nastavit tak, aby obstál i v budoucnu. A musíme tak učinit společně. Náš energetický trh musí začít dobře fungovat, abychom přestali navzájem soutěžit v tom, kdo dá víc.

Budeme i nadále podporovat opatření, která pomohou naplnit zásobníky plynu pro příští zimu. Budeme i nadále podporovat společné nákupy. A musíme diverzifikovat naše zdroje energie.

Musíme zavést pevný regulační rámec pro budoucnost. Revize nařízení EU o plynu, která již probíhá, sladí naše pravidla s obchodní poptávkou a přenosem zeleného vodíku. Revize našeho trhu s elektřinou se očekává začátkem příštího roku. Mohu vás ujistit, že Parlament je připraven přispět a pomoci společně budovat naši energetickou odolnost.

Parlament je a bude i nadále partnerem pro diskusi. Plán RePowerEU, který byl představen v květnu, se stává skutečností. Dohody bylo dosaženo včera, tedy ještě před Vánocemi, jak bylo příslibeno. Prokázali jsme, že je-li to nutné, dokážeme jednat rychle.

Čím déle bude trvat energetická krize, tím méně je odůvodněné použít jako právní základ článek 122.

Většina návrhů Komise má systémový dopad, a to také potřebujeme. Je však třeba zapojit do rozhodování Parlament.

Podívejte se na diskusi o zastropování cen – probíhá již několik měsíců a Parlament by k ní mohl významně přispět. Musíme pracovat společně.

Růst HDP eurozóny v posledním čtvrtletí zpomalil a očekáváme, že bude dále zpomalovat. V krátkodobém horizontu pravděpodobně dojde k poklesu výroby. Rok 2023 bude náročným rokem. Naše hospodářské základy jsou však silné a letos jsme uspěli mnohem lépe, než se očekávalo.

Společně se musíme zdržet fiskálních politik, které podporují inflaci a nejvíce postihují ty nejslabší. To neznamená, že by v některých oblastech neexistoval prostor pro větší flexibilitu, ale musí být vyvážená.

Je třeba reformovat unijní systém správy ekonomických záležitostí. Pro udržitelné fiskální politiky je nezbytný řádný a důvěryhodný rámec. Těší mě, že Komise začíná o tomto tématu jednat s členskými státy a Evropským parlamentem.

Musíme však postupovat rychle. Vše musí být hotovo v roce 2023.

V roce 2023 budeme také muset ještě pevněji stát po boku Ukrajiny. Bude se na nás znovu obracet kvůli politické, humanitární, vojenské, energetické a finanční podpoře.

Nemůžeme podléhat únavě – to je to, v co Rusko doufá. Chce vyčerpat naše systémy a trpělivost. Musíme prokázat stejnou odolnost, jakou požadujeme od Ukrajinců.

Musíme dokončit příští kolo sankcí a zajistit, aby byly odstraněny zbývající mezery.

Včera jsme udělili Sacharovovu cenu ukrajinskému lidu zastoupenému prezidentem Zelenským. Jeho slova nás přesvědčila – jako kdybychom potřebovali více důkazů – o odhodlání a statečnosti Ukrajiny. A já jsem ocenila pokrok, kterého Ukrajina dosahuje při provádění sedmi doporučení Evropské komise týkajících se žádosti této země o členství v Evropské unii.

Můžeme a budeme i nadále podporovat ukrajinský lid.

Závěrem mi dovoluji, abych Vaším prostřednictvím, Petře, poděkovala českému předsednictví za to, že nás v uplynulých měsících vedlo a v této složité době dokončilo dlouhý seznam složitých jednání.

Srdečně vítám nadcházející švédské předsednictví a těším se na spolupráci s Vámi, Ulfe.

Stále máme před sebou mnoho práce.

Pokaždé, když se setkáme, se jí zdá být více. Jsem však přesvědčena, že společně dokážeme překonat naše rozdíly a vést Evropskou unii kupředu.

Děkuji vám za pozornost.